

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

«ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ВОЛИНИ»

підготовки другого (магістерського) рівня

спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ВОЛИНИ» підготовки магістра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», за освітньою програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Розробник: Панфілова О.Г., доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Каленюк О. М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: Каленюк О. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 – Культура і мистецтво	Нормативна
		Рік навчання 2
Кількість годин /кредитів 90 /3	023 - Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр 3
		Лекції 16
		Практичні 18
ІНДЗ немає	Образотворчестецтво, декоративне мистецтво, реставрація Другий (магістерський) рівень	Самостійна робота 46
		Консультації 10
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ППП	Панфілова Олександра Георгіївна
Науковий ступінь	кандидат мистецтвознавства
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри образотворчого мистецтва
Контактна інформація: тел. 0674766203 , e-mail panfilova@vnu.edu.ua	
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Студентам, які вступають до магістратури найбільшого університету Волині, пропонується до вивчення цікавий курс, який вивчає образотворче мистецтво рідного краю.

2. Мета та завдання курсу полягають у поглибленому вивченні мистецьких процесів суто регіону Волині, розвитку її архітектури, живопису, графіки, скульптури та декоративно-ужиткового мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. При вивченні даного курсу особлива увага приділяється вивченню та аналізу специфіки мистецьких процесів саме на Волині у логічній взаємодії із загальносвітовими та всеукраїнськими тенденціями.

Особливістю курсу є те, що пропонуються цікаві та різноманітні форми роботи, які включають як традиційні аудиторні – лекції та практичні заняття, так і творчі позааудиторні форми проведення навчального процесу, такі як пішохідні екскурсії – в тому числі підготовлені студентами, проведення пошукової та дослідницької роботи, виконання різних завдань у місцевих музеях, написання наукових робіт та есе, тощо.

3. Пререквізити – вивчення освітнього компоненту базується на таких курсах, як «Теорія та науковий аспект сучасного образотворчого мистецтва», «Спецрисунок», «Спецживопис», магістерського рівня та основ бакалаврського рівня з таких освітнього компоненту як «Історія образотворчого мистецтва», «Рисунок», «Живопис», «Декоративно-прикладне мистецтво», «Композиція», «Теорія кольору».

Постреквізити – в процесі вивчення освітнього компоненту здобуваються знання, уміння та навички, потрібні для вивчення таких курсів, як «Актуальні мистецькі практики», «Спецрисунок», «Спецживопис», «Маркетинг творів образотворчого мистецтва та управління проектами», «Виробнича практика (переддипломна)», «Кваліфікаційна робота».

4. Результати навчання :

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Історія образотворчого мистецтва Волині» здобувачі повинні набути таких компетентностей (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності).

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК 4. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.

СК 6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі засвоєння ОК «Історія образотворчого мистецтва Волині» від здобувачів очікуються такі програмні результати навчання (ПР):

ПР 01. Вміти аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПР 04. Вміти формувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР 06. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.

ПР 11. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПР 13. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культури і мистецтва та мистецьких процесів.

5. Структура освітнього компоненту.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Образотворче мистецтво Волині від найдавніших часів досередини XVI століття.						

Тема 1. Образотворче мистецтво Волині первісної доби.	11	2	2	6	1	РМГ/5
Тема 2. Образотворче мистецтво Волині часів Київської Русі	11	2	2	6	1	РМГ/5
Тема 3. Образотворче мистецтво Галицько-Волинського князівства.	14	2	4	6	2	РМГ/5
Тема 4. Образотворче мистецтво Волині часів Великого князівства Литовського.	14	2	4	6	2	РМГ/5
Разом за модулем 1	50	8	12	24	6	20
Змістовий модуль 2. Образотворче мистецтво Волині середини XVI – XXI століття.						
Тема 5. Образотворче мистецтво Волині часів Речі Посполитої.	12	2	2	6	2	ІРС/7
Тема 6. Образотворче мистецтво Волині часів панування Російської імперії.	12	2	2	7	1	РМГ/6
Тема 7. Образотворче мистецтво Волині XX – XXI століття.	16	4	2	9	1	ІРС/7
Разом за модулем 2	40	8	6	22	4	20
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота №1						КР/30
Контрольна робота №2						КР/30
Всього годин / Балів	90	16	18	46	10	100

*Форма контролю:

ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота.

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Образотворче мистецтво та архітектура Волині від найдавніших часів до середини XVI століття.	
1.	Тема 1. Образотворче мистецтво та архітектура Волині первісної доби. 1. Періодизація первісної епохи на волинських землях. 2. Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури доби палеоліту. 3. Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури доби мезоліту та неоліту. 4. Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури бронзової доби. 5. Архітектура слов'ян дохристиянської епохи.	2 год.

2.	<p align="center">Тема 2. Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Київської Русі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив візантійського мистецтва на формування волинської архітектурної школи. 2. Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Волині доби Київської Русі. 3. Архітектура. 4. Монументальний живопис. 5. Іконопис. 6. Літописання. 	4 год.
3.	<p align="center">Тема 3. Образотворче мистецтво та архітектура Галицько-Волинського князівства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив київського та західноєвропейського мистецтва на формування галицько-волинської мистецької та архітектурної школи. 2. Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Галицько-Волинського князівства. 3. Архітектура. 4. Монументальний живопис. 5. Іконопис. 6. Літописання. 	2 год.
4.	<p align="center">Тема 4. Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Великого князівства Литовського.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив київського та західноєвропейського мистецтва на формування образотворчого мистецтва та архітектури Волині XIV-XVI століття. 2. Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Волині часів Великого князівства Литовського. 3. Архітектура. 4. Монументальний живопис. 5. Іконопис. 6. Скульптура. 7. Літописання. 	2 год.
	<p>Змістовий модуль 2. Образотворче мистецтво та архітектура Волині середини XVI – XXI століття.</p>	
5.	<p align="center">Тема 5. Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Речі Посполитої.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архітектура Волині часів Речі Посполитої 2. Монументальний живопис, іконопис. 3. Скульптура. 4. Книгописання та книгодрукування. 5. Декоративно-ужиткове мистецтво. 	2 год.
6.	<p align="center">Тема 6. Образотворче мистецтво та архітектура Волині XIX століття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архітектура Волині XIX століття. 2. Монументальний живопис та іконопис. 3. Скульптура. 4. Книгодрукування. 5. Декоративно-ужиткове мистецтво. 	4 год.
7.	<p align="center">Тема 7. Образотворче мистецтво та архітектура Волині XX – XXI століття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Образотворче мистецтво та архітектура початку XX століття. 2. Образотворче мистецтво та архітектура середини XX століття. 3. Образотворче мистецтво та архітектура кінця XX століття. 	2 год.

	4. Образотворче мистецтво та архітектура початку XXI століття.	
	Разом	18 год.

Щодо практичних занять: форми роботи на практичних заняттях будуть різноманітні, а саме: окрім традиційних, плануються заняття, що проводитимуться у музеях з конкретними творами образотворчого мистецтва, екскурсії по Волині з метою вивчення та аналізу пам'яток образотворчого мистецтва та архітектури, екскурсії, підготовлені власне студентами, робота в малих групах та індивідуальні завдання студента (РМГ/ ІРС).

6.Завдання для самостійного опрацювання.

В якості самостійних завдань пропонується написання наукових статей, есе, тез, рефератів, виконання наукових проєктів з використанням ПК та виконання презентацій в Power Point. Наукові розробки в області образотворчого мистецтва Волині можуть бути представлені на наукових конференціях, днях науки і т.п.

Самостійні завдання є обов'язковими для виконання кожним студентом. Самостійне завдання має вміщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики. Тема самостійного завдання може бути обрана із запропонованої тематики, а може бути запропонована самим студентом та затверджена викладачем даного предмету.

За виконання одного самостійного завдання студент може максимально отримати 7 балів. Текст цього завдання має бути оригінальним, оформлений згідно вимог до наукових статей, містити підібрані відповідні ілюстрації, включати всі обов'язкові структурні частини та план, текст повинен бути лаконічним, максимально розкривати поставлені завдання, мають бути зроблені висновки про написане та висвітлено використану літературу. За відсутністю виконання будь-якої з вимог до написання реферату кількість балів відповідно знижується на 1.

Кожен студент може займатись науковою діяльністю, що відобразиться у написанні невеликих наукових робіт, а саме: наукові есе, статті, тези, а також у виступах на наукових конференціях, участі у різноманітних конкурсах, олімпіадах і т.д. Якщо наукове дослідження за своєю тематикою охоплюватиме одну тему, то кількість балів відповідатиме кількості балів, яка виставляється за дану тему. Якщо тематика наукової розробки охоплюватиме об'єм двох і більше тем, то і кількість балів відповідатиме балам, відведеним на їх оцінювання.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача (щодо відвідування занять).

Відвідування занять студентами є обов'язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини). Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу, згідно [2022 ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)

Політика щодо академічної доброчесності.

Виконання практичних завдань повинно бути повністю самостійним, без допомоги сторонніх осіб. Очікується, що здобувачі будуть дотримуватись етичних норм та не допускати обману та плагіату. Обман та плагіат включають роботи, які не є особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика академічної доброчесності при вивченні даного освітнього компонента передбачає максимально прозорий підхід до навчання, доступності всього матеріалу, розуміння вимог викладача, розуміння результатів навчання, відповідальності здобувача щодо процесу навчання

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання.

У випадку, якщо здобувач пропускає заняття з поважної причини, він має змогу 7

надолужити вивчений матеріал, отримавши та виконавши реферат/ презентацію або ж здати матеріал у вигляді усної відповіді, що оцінюється згідно оцінювання конкретного пропущеного лекційного чи практичного заняття.

Завдання із самостійної роботи складаються у встановлені викладачем терміни.

Контрольні роботи

Питання до контрольних робіт відповідають питанням до практичних (семінарських) занять:

- Образотворче мистецтво та архітектура Волині первісної доби.
- Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Київської Русі.
- Образотворче мистецтво та архітектура Галицько-Волинського князівства.
- Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Великого князівства Литовського.
- Образотворче мистецтво та архітектура Волині часів Речі Посполитої.
- Образотворче мистецтво та архітектура Волині XIX століття.
- Образотворче мистецтво та архітектура Волині XX – XXI століття.

Критерії оцінювання за контрольні роботи (теоретичні завдання)

Протягом залікового кредиту здобувачі повинні виконати дві контрольних роботи. Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 30. Контрольна робота здається усно (іноді це може бути і письмова відповідь).

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
27– 30	можна отримати при повній і вичерпній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій та фактів, названих прізвищ, дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі
22-26	можна отримати при неповній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, не всіх названих прізвищ, не всіх дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
18-21	студент може отримати при слабкій відповіді на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, з слабким уточненням дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх появі.
11-17	студент може отримати за умови, якщо він дає слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.
0 - 10	студент може отримати за умови, якщо він дає дуже слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, без названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.

Формою семестрового контролю з освітнього компонента є залік. На основі [2022 ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) залік зараховується за оцінюванням усіх виконаних завдань за силабусом освітнього компонента як у процесі занять за розкладом, так і у процесі проведення заліку у призначений термін.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Перелік питань до заліку відповідають питанням до практичних (семінарських) занять.

Перелік питань до заліку:

- Образотворче мистецтво та архітектура Волині первісної доби.
- Періодизація первісної епохи на волинських землях.
- Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури краю доби палеоліту, мезоліту та неоліту.
- Аналіз образотворчого мистецтва та архітектури бронзової доби.
- Архітектура слов'ян дохристиянської епохи.
- Вплив візантійського мистецтва на формування волинської архітектурної школи.
- Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Волині доби Русі.
- Архітектура Волині часів Русі
- Монументальний живопис та іконопис часів Русі на Волині.
- Літописання нашого краю періоду Русі.
- Вплив київського та західноєвропейського мистецтва на формування образотворчого мистецтва та архітектури Волині XIV-XVI століття.
- Періодизація розвитку образотворчого мистецтва та архітектури Волині часів Великого князівства Литовського.
- Архітектура, монументальний живопис, іконопис.
- Розвиток скульптури часів ВКЛ. Літописання.
- Архітектура Волині часів Речі Посполитої
- Монументальний живопис, іконопис.
- Скульптура часів РП.
- Книгописання та книгодрукування.
- Декоративно-ужиткове мистецтво.
- Архітектура Волині XIX століття.
- Монументальний живопис та іконопис.
- Книгодрукування на теренах нашого краю.
- Декоративно-ужиткове мистецтво Волині XIX століття. Відомі центри.
- Образотворче мистецтво та архітектура початку XX століття.
- Образотворче мистецтво та архітектура середини XX століття.
- Образотворче мистецтво та архітектура кінця XX століття.
- Образотворче мистецтво та архітектура початку XXI століття

Бали	Критерії оцінювання
5-7	студент повинен легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які

	вивчаються протягом курсу.
3-4	студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині.
2	студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов'язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва.
0-1	балів студент може отримати за умови слабого знання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури, живопису, скульптури, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	студент має легко орієнтуватися в історичних, політичних, економічних та соціальних процесах, що відбувались у на Волині, максимально володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, вільно обговорювати та дискутувати з усіх тем, які вивчаються протягом курсу
82 – 89	Дуже добре	студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині, вміти аналізувати твори та явища, робити висновки та аргументувати власну думку.
75 - 81	Добре	студент повинен добре володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів, орієнтуватись в історії Волині.
67 -74	Задовільно	студент повинен володіти знаннями про волинську архітектуру, живопис, скульптуру, графіку та декоративно-ужиткове мистецтво від найдавніших часів до наших днів з випущенням деяких ключових моментів, особливостей, характеристик, прізвищ, але з обов'язковою загальною орієнтацією в історії Волині та її мистецтва.
35-59	Достатньо	студент може отримати за умови систематичних пропусків, незнання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури, живопису, скульптури, графіки та

		декоративно-ужиткового мистецтва.
1 – 59	Незадовільно	студент може отримати за умови незнання ключових моментів історії розвитку та особливостей волинської архітектури, живопису, скульптури, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва, повного неорієнтування у мистецьких явищах регіону.

У випадку незадовільної оцінки за різні або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

VII. Рекомендована література

1. Архітектура міського розвитку. 7 книг з теорії містобудування. Київ, 2008. 628 с.
2. Берлач О. П. Дослідження й атрибуція зразків пізнього середньовіччя та нової доби фондової збірки Музею Волинської ікони. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 46. Том 1. С. 51 – 57.
3. Водотика О. Архітектура православних храмів України: історія та сучасність. Київ, 2006. 280 с.
4. Войтович Л. Князівські династії Східної Європи (кінець IX – початок XVI ст.). Львів : Інститут українознавства, 2000. 98 с.
5. Войтович Л. Княжа доба: портрети еліти. Біла Церква, 2006. 110 с.
6. Войтович Л. Князь Лев Данилович. Львів, 2012. 98 с.
7. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2003. Т.1. 256 с.
8. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2004. Т.2. 268 с.
9. Кравич Д. П., Овсійчук В. А., Черепанова С. О. Українське мистецтво: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Львів: Світ, 2005. Ч. 3. 286 с.
10. Кучинко М., Охріменко Г., Савицький В. Культура Волині та Волинського Полісся княжої доби. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. 328 с.
11. Лесик-Бондарук О. О. Об'ємно-просторове і планувальне вирішення мурованих монастирів Волині XVII- XVIII ст. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Зб. наук. праць РДГУ. Рівне, 2015. Вип. 20. С. 260-266.
12. Лесик-Бондарук О. О., Берлач О. П. До питання аналізу діяльності народних зодчих та малярів Волині доби бароко. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2020. Вип. 2. С. 25-36. (Google Scholar, IC, GIF та інші).
13. Лесик-Бондарук О. О. Архітектурно-мистецькі засоби виразності у храмовому будівництві Волині XVII-XVIII століття: пластика в оздобленні споруд. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Львів, 2017. Вип. 31. С. 121-128.
14. Лесик-Бондарук О. О. Мистецько-архітектурний аналіз реконструкції екстер'єру Будинку митрополита Жидичинського монастиря. // *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпро, 2017. Вип.3. С. 115-124.
15. Лесик-Бондарук О. О. Місце та роль монастирських ансамблів м. Луцьк у системі міської забудови. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпро, 2017. Вип.2. С. 108-113.
16. Лесик-Бондарук О. О. Архітектурно-мистецькі засоби виразності у храмовому будівництві Волині XVII-XVIII ст.: аналіз художньо-декоративних розписів. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпро, 2018. Вип.6. С. 98-103.

17. Лесик-Бондарук О. О., Берлач О. П. До питання аналізу діяльності народних зодчих та малярів Волині доби бароко. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпро, 2020. Вип.2. С. 25-36.
18. Лесик-Бондарук О., Берлач О. Реінтерпретація образу Галицько-Волинського князівства в творчому доробку мистецького об'єднання «Куля». *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип.48. Том 1. С. 58-65.
19. Малімон Н. Ніл Хасевич — повернення по-луцьки. Віче. 2011. 26 травня. — С. 3, 10.
20. Марк Витрувій Поллион. Десять книг об архітектурі. Из-во Ленанд, 2015. 320 стр.
21. Михайлинин О. Архітектура і містобудування Західної Волині 1921-1939 років. Рівне, 2013. 352 с.М
22. Михайлинин О. Палацово-паркові ансамблі Волині 2-ї половини XVIII-XIX століть К., 2000. 234 с.
23. Ніл Хасевич (1905—1952 рр.): альбом / Упорядн. та авт. тексту Богуслав Любів. Львів : Панорама, 2010. 86 с.
24. Ніл Хасевич. Воїн. Митець. Легенда: ілюстрований альбом / Упорядн. та авт. тексту Андрій Криштальський. Луцьк : ВМА «Терен», 2011. 100 с.
25. Овсійчук В., Кравич Д. Оповідь про Ікону. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 2000. 397 с.
26. Овсійчук В. А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві. К.: Дніпро, 2001. 444 с.
27. Панфілова О. Комплекс Єзуїтського колегіуму в Кременці *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*: зб. наук праць. Харків: ХДАДМ, 2014. Вип. 4. С. 91-94.
28. Панфілова О. Кременецькі пейзажі у мистецтві 1920-30-х років. *Актуальні проблеми гуманітарної освіти*: збірник наукових праць. Кременець: РВЦ КОГПІ ім. Тараса Шевченка. Вип. 8., 2012 . С. 10-143.
29. Панфілова О. Кременець у творчості польських художників-колористів. *Мистецтвознавство 07(2)*: Науковий збірник. Львів: Видав. СКІМ, 2008. С. 109-118.
30. Panfilova O., Cherkas V., Diachok O., Tarasiuk I. Correlation of Sacred Architecture and Painting in Western Ukraine IOP Conf. Series: Materials Science and Engineering. Published under licence by IOP Publishing Ltd (Scopus) doi:10.1088/1757-899X/960/2/022109
31. Panfilova O. Początkowa szkoła malarstwa jako ósrodek sztuki ukraińskiej na ziemi krzemienieckiej w dwudziestoleciu międzywojennym / Plenery krzemienieckie w latach trzydziestych XX wieku (pod red. J.Grabskiego I W.Drohobyckiej-Grzesiak). Kraków: IRSA Publishing House, 2013. S.41-51.
32. Панфілова О. Мистецьке життя Кременеччини 20-30-х років ХХ століття: монографія. Тернопіль: Астон, 2012. 208 с.
33. Панфілова О. Мистецька освіта та художні явища Кременеччини міжвоєнного періоду. *Кременецький ліцей у контексті розвитку освіти, науки та культури на Волині в першій третині ХХ ст.* : Науковий збірник. Тернопіль: ТЗОВ «Терно-граф», 2009. С. 151-157.
34. Панфілова О. Г., Гуменюк Б. О. Скульптура класицизму на прикладі творчості волинського скульптора Томаша Оскара Сосновського. *Актуальні проблеми гуманітарної освіти*. Кременець, 2019. Вип.16. С. 86–92.
35. Рожко В. Відродження Української Православної Церкви на Волині 1917-2006 рр. Луцьк, «Волинська книга», 2007. 168 с.
36. Рожко В. Нарис історії Української Православної Церкви на Волині. Луцьк, «Медіа», 2001. 158 с.
37. Скляренко Н., Охріменко Д. Первісне мистецтво і культура Волині: навч. посіб. для студ. Луцьк: ЛНТУ, 2013. 352 с.

38. Grabski J., Drohobycka-Grzesiak W. Plenery krzemienieckie w latach trzydziestych w XX wieku: tradycja, współczesność, perspektywy. IRSA Publishing House, 2013. 247.